

tomu, že chtěla převzít záruku za daně a dávky v této výši a k t o m u ještě i za jejich příslušenství, vyplývající z této částky. Proto nejde již o úroky z veřejnoprávních fiskálních nároků, když celá částka byla těmito nároky vyčerpána, nýbrž o úroky způsobené prodlením žalované strany, pokud šlo o její ručební závazek povahy soukromoprávní, takže pro tyto úroky platí již předpis § 1480 obč. zák. a bylo tedy žalobkyni přiznati jen požadované 5% úroky za dobu tří let nazpět počínaje od žaloby, když žalovaná sama připustila v odvolání, že by měly býti úroky počítány za tři roky od rozsudku.

Čís. 13195.

K zániku směnečného dluhu zaplacením není třeba, by plátcí byla vydána kvitovaná směnka a po případě i protest pro neplacení.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, Rv I 1408/32.)

Na základě směnečného platebního příkazu byla povolena žalované firmě L. proti žalobci Adolfu B-ovi exekuce na svršky. Žalobu o nepřipustnost exekuce odůvodňoval žalobce tím, že po vzniku exekučního titulu byla vymáhaná pohledávka firmě L. zaplacená firmou Š. a že tím zanikla. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Žalobce odůvodňuje nepřipustnost exekuce nespornou skutečností, že směnečná pohledávka, na niž zní exekuční titul (směnečný platební příkaz), po jeho vzniku byla firmou J. Š. a spol. vymáhající věřitelce, žalované firmě bratří L. zaplacená a tím zanikla. Odvolací soud míní, že zaplacení nebrání dalšímu vedení exekuce firmou bratří L., poněvadž prý zevrubnější podrobnosti placení nejsou ze spisů zřejmé, zejména zda se placení stalo ve smyslu § 44 směn. zákona. Tomuto názoru však nelze přisvědčiti. Neboť směnky dal žalobce firmě Š. za účelem placení svého dluhu u této firmy a tato je předala firmě bratří L. za účelem placení svého dluhu u této firmy. Platila tedy firma Š. a spol. firmě bratří L. svůj dluh, ale současně i směnečný dluh žalobcův a nemá firma bratří L. proti žalobci ze směnečného platebního příkazu nic k požadování, poněvadž měla proti žalobci a proti firmě Š. jedinou společnou pohledávku. Nerozhodným jest, nežádala-li firma Š. podle § 4 směn. zák. vydání kvitované směnky i s případným protestem pro neplacení, neboť to jest jen právem platícího dlužníka a není ani podstatnou součástí placení (§ 1412 obč. zák.), ani předpokladem zániku pohledávky (§ 1411 obč. zák.). Žalovaná strana odůvodňuje své oprávnění k vedení exekuce tím, že jí firma Š. za sporu postoupila (§ 1392 obč. zák.) svou pohledávku za žalobcem, jenž o tom byl dopisem ze dne 30. října 1931 uvědoměn. Okolnost ta jest bezpodstatná, an exekuční titul (směnečný platební příkaz) nezní ve prospěch firmy Š. jako vymáhající věřitelky a nemůže proto firma bratří L. ani jako postupník vymáhati exekučně pohledávku, pro niž není vůbec

exekučního titulu a o niž v souzeném případě ani nejde, a neprospělo by jí ani, kdyby prokázala postup listinou v § 9 ex. ř. uvedenou. Ve skutečnosti se má věc tak, že firma bratří L. vymáhá svou zaplacením zaniklou pohledávku pro firmu Š. a spol. v dohodě s ní, což zřejmě jest nesporné. Jde proto o vymáhání pohledávky firmy Š. a spol. proti žalobci způsobem zákonu se přičícím. Není proto žalovaná firma ani s hmotněprávního ani s formálně právního hlediska oprávněna vésti exekuci.

Čís. 13196.

Poskytlo-li společenstvo zápůjčku dvěma osobám, které mu vydaly k zajištění úvěru směnku jako přijatelky, ač členem společenstva byla jen jedna z nich a družstvu nebylo ve stanovách dovoleno poskytovat zápůjčky i nečlenům, jest poskytnutí zápůjčky nečlenu nicotným.

Tuto námitku může žalovaný nečlen vznést ve směnečném řízení proti přímému smluvníku.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1934, Rv I 2538/33.)

Žalující záložna, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, poskytla žalovaným Bořivoji a Čestmíru B-ovým zápůjčku, k jejímuž zajištění jí žalovaní vydali směnky jako přijatelé. Členem žalující záložny byl jen Bořivoj B., nikoliv Čestmír B. Proti směnečnému platebnímu příkazu podali námitky oba žalovaní, z nichž žalovaný Čestmír B. namítl mimo jiné, že v době poskytnutí zápůjčky nebyl členem žalujícího družstva a že proto jeho závazek jest neplatný. Oba nižší soudy ponechaly směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolání jen v tom, že se napadený rozsudek nezabýval námitkou, že žalovaní nejsou oba členy žalující záložny a že proto směnky jsou neplatné a bezúčinné. Napadený rozsudek výslovně však praví, že tato námitka je bezpodstatná, poněvadž je prokázáno, že žalovaný Bořivoj B. členem žalující záložny byl a že i jemu valuta byla vyplacena. To k vyvrácení námitky postačuje, neboť byl-li úvěr povolen jednomu ze žalovaných, jenž jest členem záložny, nevadil by zajisté spolupodpis nečlena na směnce, kdyby vůbec tato námitka mohla býti brána vážně a nebylo již předem zřejmo, že případné jednání žalující strany proti stanovám (poskytnutím úvěru nečlenu) mohlo by míti sice následky pro záložnu podle § 88 zák. o společenstvech, nikdy však neplatnost a bezúčinnost jinak platně vystavených smének.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného Bořivoje B-a, vyhověl však dovolání žalovaného Čestmíra B-a a zrušil ohledně něho směnečný platební příkaz. V tomto směru uvedl v

d ů v o d e c h :

Právnem uplatňoval Čestmír B. námitku neplatnosti a neúčinnosti úvěrového ujednání a tím i směnečného závazku proti žalobkyni, poněvadž nebyl členem společenstva. Nelze souhlasiti bezvýjimečně s práv-